

věstník

Československého sdružení v Kanadě

Number 4/Číslo 4

CSAC Newsletter

July-August/červenec-srpen 1992

ČSK po volbách a ropadnutí státu

Na letošním květnovém kongresu ČSK v Calgary, který se konal týden před volbami v Československu, byly diskutovány úvahy o možném výsledku voleb i povolebním období.

Myslím, že nikoho výsledek voleb příliš nepřekvapil. V českých zemích voliči jak na republikové tak i na federální úrovni dali přednost pragmaticky uvažujícímu ekonomovi Václavu Klausovi, který vedl pravicově orientovanou a dobře organizovanou Občanskou demokratickou stranu (ODS). Bohužel nedošlo k formální volební koalici s ostatními pravicovými stranami, zejména s Občanskou demokratickou aliancí, mající ve svých řadách řadu odborníků, stranou podnikatelů a politicky nekompromisním Klubem angažovaných nestraníků. A tak pravice ztratila alespoň dalších 10% hlasů voličů, kteří se rozdělily do těchto stran. Komunisté v tzv. levém bloku získali více než se čekalo, díky pseudo socialistům typu marxistického profesora s dobrou americkou penzí Ivana Svitáka a jemu podobných. Rovněž směsice spojená v Sociálně-demokratické straně a LSU (Liberálně sociální unii) vstoupila do parlamentu se svými Komárky a Zemany, vedena mimo jiné opět podivně zapadajícím americkým profesorem penzistou Horákem, nynějším lídrem možná těžko stravitelným pro některé jeho exilové přátele. Jediným opravdovým překvapením byl průnik do Federálního parlamentu i České národní rady v podobě Republikánské strany vedené rasistickým křiklounem Sládkem, který v parlamentu reprezentuje především ostré hochy z českých hospod.

Pro někoho možná bylo překvapením prohra převážně do voleb vládnoucí garnitury Občanského hnutí, kterému nepomohly ani plakáty manekýnsky portrétní Jiřího Dienstbiera na pozadí Hradčan. Nemyslím, že by jeho nezvolením Češi a Slováci v zahraničí tohoto ignoranta exilu příliš oplakávali.

Mnohem hůře v duchu demokratického posuzování dopadlo Slovensko. To si zvolilo přesně podle předvolebních předpovědí Vladimíra Mečiara, jemuž jako slovenskému premiérovi po volbách v roce 1990 Slovenská národní rada vyslovila nedůvěru pro jeho intriky a záhadnou minulost. Z oběti se nyní stal vítěz, který si s chabou opozicí velice snadno a tvrdě poradí, jako ostatně již dokazuje. Čistky na úrovni vládních

ministerstev i veřejných organizací jsou na denním pořádku. Mečiarovo Hnutie za demokratické Slovensko (HZDS) by se mohlo stejně dobře i když paradoxně jmenovat Hnutie za nedemokratické Slovensko. Volební převaha HZDS byla ještě doplněna Stranou demokratické levice (komunisté) a Slovenskou národní stranou, hlavním proponentem samostatného slovenského státu podle hesla "všetko jedno, hlavne, že sme Slováci". Vzhledem k tomu, že pravice na Slovensku byla poražena, nestojí nic v cestě za samostatné, socializující a značně demagogické Slovensko. Možná, že řada slovenských voličů si to takhle nepředstavovala, budou ale mít, co si, i když nepředložené, sami zvolili.

V této rozporuplné situaci, kdy Federální shromáždění je naprosto nefunkční a politicky i ekonomicky rozdělené, zbývalo Václavu Klausovi (a také rezignujícímu prezidentovi Václavu Havlovi) jediné řešení - ukončit co nejrychleji agonii soužití kontraversních republik v politickém i ekonomickém smyslu. Podmínky pro toto rozdělení se mají vyjasnit do 30. září 1992. Poté by mělo dojít k plánovitému a co nejrychlejšímu rozdělení a ekonomickému hospodaření "každý za své".

Tímto radikálním řezem se naplní aspirace slovenského národa, a také nikdo již nebude muset svalovat vinu jeden na druhého. Jako mnozí z nás v Československu po volbách pozorovali, rozdělení má poprvé v historii také velkou podporu mezi poslanci a voliči v českých zemích. My, žijící v zahraničí, kteří po mnoho let byli na straně federálního uspořádání státu, musíme s politováním souhlasit s pragmatickým a reálným stavem situace a jeho současným řešením.

V této situaci se nabízí otázka, jaký postoj k současné situaci zaujme ČSK, které vždy podporovalo společný stát Čechů a Slováků. A k jakým případným změnám dojde v názvu naší organizace, ve smyslu, poslání a spolupráci s nově se tvořícím seskupením v prostoru původního a na krátkou dobu ještě existujícího Československa.

Pokud se názvu týče, nabízí se několik možností:

1. Zachovat název Československé sdružení v Kanadě. Název "Československé" byl přijat v roce 1939 pod vlivem Mnichova a rozpadnutí se Československé republiky. Jméno mělo zachovat po dobu války povědomí o nedemokratickém rozdělení republiky, kdy exilová vláda byla uznána hlavními mocnostmi.

V současné době po rozpadnutí České a Slovenské Federativní republiky budou utvořeny dva samostatné

státy s pravděpodobnými názvy Česká republika a Slovenská republika. Stane se tak po demokratických volbách, dohodou obou stran možná doplněnou následně stvrzujícím referendem. Slovo "Československé" by tedy reprezentovalo i nadále Čechy i Slováky v Kanadě, nicméně názvem by se Sdružení mohlo stát anachronizmem.

2. Nabízí se také název Sdružení Čechů a Slováků v Kanadě nebo České a Slovenské sdružení v Kanadě. Oba názvy mají obsahový rozdíl, v prvním případě je důraz na národnostní původ a spolupráci mezi kanadskými Čechy a Slováky, v druhém případě na političnost organizace, i když v prvním případě by političnost mohla být zakotvena v náplni a poslání organizace.

3. Další možností je název České sdružení v Kanadě jako vyjádření skutečnosti, že většina členů je českého původu. Ve slově "české", které má politický důraz, je přitom zahrnuta i moravská etnicita. Stanovy by pak určovaly, že členy mohou být všichni, jak českého, tak i slovenského nebo jiného původu.

V současné době poslanci České národní rady pracují na scénáři samostatného Českého státu a především na vypracování ústavy, která má být přijata v srpnu tohoto roku.

Je těžké si pro ČSK realisticky představit spolupráci se současnou Slovenskou reprezentací, která je velice levicově a nacionalisticky orientována. Na druhé straně česká politická scéna, oprostěna od Občanského hnutí je nám nakloněna jak nikdy dříve. Přesvědčil jsem se o tom při rozmluvě s mnoha poslanci během předvolební a volební návštěvy Československa. Zdá se, že je upřímný zájem o realistickou spolupráci a mnoho našich požadavků bylo současnými poslanci neúspěšně doporučováno v minulém parlamentu. Domnívám se, že Česká národní rada nám bude po rozdělení státu příznivě nakloněna a této příležitosti budeme muset využít.

Demokratické podmínky v českých zemích jsou nejlepší od doby předválečné republiky. Proto se budeme muset snažit být naší rodné vlasti co nejvíce nápomocni. Doufejme, že i slovenským voličům se podaří v blízké budoucnosti na Slovensku vytvořit demokratické a prosperující podmínky.

Pro Ústředí ČSK, vedení odboček i pro členskou základnu tedy stojí otázky rozhodnutí o názvu, poslání, náplni činnosti v Kanadě i ve vztahu k rodné vlasti a vypracování nových Stanov Sdružení.

Výzva k odbočkám ČSK

Žádám odbočky ČSK, aby svolaly členské schůze odboček a oznámily Výkonnému výboru ČSK do 15. října 1992 tato doporučení v souvislosti s připravovaným státotvorným uspořádáním v Československu:

1. Názor a doporučení na případnou změnu jména ČSK
2. Názor na poslání naší organizace a spolupráci kanadských Čechů a Slováků.
3. Představu a podmínky spolupráce s politickou

reprezentací v nově připravovaném státním uspořádání v českých zemích i na Slovensku.

4. Představu naší konkrétní pomoci rodné vlasti (v návaznosti na závěry kongresu ČSK).

Miloš Šuchma
předseda ČSK

COUNCIL OF FREE CZECHOSLOVAKIA
1776 Broadway, Room 2105
New York, N.Y. 10019-2002

Stanovisko Rady svobodného Československa k současnému vývoji v ČSFR

Rada svobodného Československa byla od svého vzniku v roce 1949 založena na bratrském svazku Slováků a Čechů v zápase proti komunistické moci a sovětské nadvládě. V listopadu 1989 uvítala s nadšením pád diktatury, který přivodili Češi a Slováci společně. Stejně uvítala i nový demokratický režim a následné snahy o vybudování funkční federace mezi dvěma rovnoprávnými národy na území československého státu.

Předsednictvo Rady, věrné ideji společného státu, je dnes hluboce zklamáno neúspěchem vývoje, zaměřeného k tomuto cíli. Předvolební program vítězných slovenských stran byl postaven na faktickém vyčlenění Slovenska z česko-slovenského svazku. Slovenští voliči dali současné reprezentaci svého národa dostatečnou většinu, aby tento program při jednání s českou stranou mohla prosazovat. Povolební vývoj znemožnil zachování federace ve formě jednotného mezinárodního subjektu s tržním hospodářským systémem.

Předsednictvo Rady tohoto výsledku velice lituje, neboť je si vědomo jeho domácích a zahraničních důsledků pro oba naše národy. Zároveň doufá, že na obou stranách rozděleného domu zůstanou dveře otevřené v očekávání, že jiná slovenská reprezentace vyjádří v budoucnu vůli svého národa obnovit spolu s českými zeměmi společnou funkční federaci.

Rada Svobodného Československa bude v zahraničí nadále hájit lidská práva, pěstovat česko-slovenskou vzájemnost a usilovat o její státoprávní výraz.

Hana Smithin, M.A., Partner

kvalifikované překlady a tlumočení
čeština, slovenština, angličtina

H & J SMITHIN
37 Brookland Avenue
Aurora, Ontario L4G 2H6
(416) 841-4415

Při příležitosti krátké návštěvy ministerského předsedy České republiky pana Václava Klause v Torontě se Pepíčkovi Čermákovi podařilo položit mu několik otázek, které nás všechny jistě zajímají.

Pane ministerský předsedo, podle výzkumu veřejného mínění se zdá, že doháníte pomalu reputaci presidenta Bushe, když se zdálo, že porazí Saddama Husseina. Čemu to přičítáte?

“Tohle srovnání mne nikdy nenapadlo, ale já myslím, že to je proto, že my jsme byli jedinou ze všech postkomunistických zemí, kde jsme ten politický život vzali vážně, to znamená, kde jsme pochopili, že si nemůžeme hrát na nějaká ta občanská sdružení a takové podivnůstky a že musíme vytvořit normální politické strany a chovat se prostě normálně a já myslím, že naše volby to ukázaly. A po volbách taková ta složitá státoprávní jednání zase chtěla rázné, jasné chování, jasné, rázné postoje, žádné ohýbaní a kompromisy, a já myslím, že lidé to oceňují.”

Čili Vy myslíte, že to byla Vaše rozhodnost v jednání s panem Mečiarom, která hodně přispěla k Vaší popularitě.
“To nenazývám rozhodnost, pro mne to bylo samozřejmostí, já si nedovedu představit, že bychom mohli jednat jinak, takže to bylo přirozené.”

Mně se to zdá taky přirozené, protože já zastávám podobné stanovisko. Já ale vím, že v Československu je řada lidí, kteří nemají stejné stanovisko. Domníváte se, že to, co se teď děje, to znamená rozdělení Československa na dva státy, je konečné, anebo je to začátek procesu, který by jsme mohli nazvat rozvodem k šťastnějšímu manželství?

“Já bych neřekl rozvodem ke šťastnějšímu manželství, já bych řekl rozvodem ke šťastnější budoucnosti. To snad ano. Protože více a více je zřetelné, že Slovensko tento emancipační proces a určitou samostatnost potřebuje. To je omyl si myslet, že to je pouze otázka pana Mečiara, nebo jeho strany. To není, to chce Slovensko prakticky celé. To se asi musí stát, a ta federace je na to příliš těsná, příliš úzká a jakékoliv ústupky, ústupky v uvozovkách, z naší strany nemohou tomuto pocitu zabránit a já mám strach, že ten proces, který nastává, je asi definitivní. Co se stane dál, to je druhá věc. Já nechci spekulovat. Mně se zdá, že teď, když mluvím se slovenskými politiky, tak v debatě o celní unii například přistupují na věci, na které nikdy nebyli ochotni přistoupit v rámci federace. Je to ironie osudu, ale je to pravda.”

Mimochodem, jako jsme to mohli pozorovat odsud, tak to byla rozdílnost ponětí hospodářských systémů, který byl největším problémem mezi oběma národy.

“Ano i ne. Dominantní rozdíl je v tom, že Slovensko chce mít v Bratislavě budovu, na které vlaje kanadská vlajka a jmenuje se to kanadské velvyslanectví a chce mít budovu tady někde, která zase se bude jmenovat slovenské velvyslanectví v Kanadě. To Slovensko chce

a nejsou žádné racionální argumenty, které by to mohly prostě anulovat. Co se týče těch odlišností, tak často zdůrazňovaných odlišností v ekonomické reformě a v hospodářském systému vůbec, já si myslím, že to tak hrozné není. Je třeba výrazně odlišit předvolební rétoriku od reálné hospodářské politiky. V tomhle to je na Slovensku ten rozdíl obrovský. Před volbami se hledala diferenciace od něčeho, zdůrazňovaly se jedny věci, po volbách, když se sedí v těch úřadech, zjišťuje se, že to je každodenní práce a že se musí něco dělat, takže já si myslím, že slovenská hospodářská politika nebude taková, jak se mohlo zdát z předvolební rétoriky.”

Vy jste přijel z Vancouveru. Mohu se zeptat, co jste tam dělal?

“Ve Vancouveru jednou za dva roky slavná Montpeliérská společnost pořádá celosvětové setkání. Je to takový exkluzivní klub těch skutečných liberálů v evropském slova smyslu, ne americkém. Je v něm řada nositelů nobelové ceny, je to prostě vznešený, exkluzivní klub a já jsem se tam stal miláčkem, protože já nejenom že jsem schopen si s nima teoreticky povídat, oni ještě mají pocit, že někdo to dělá i v praxi, takže díky tomu já jsem jediným členem na východ od Aše až někde po Tokyo, jediným členem z celého východního světa a je to docela pěkný pocit. Ono to trvá týden, já jsem tam byl den a půl, protože si to nemohu dovolit, ale je to podnětná věc.”

Ono je to krásné vyznamenání. Měl jste příležitost se setkat s některými obchodními a podnikatelskými kruhy?

“Včera večer jsem se setkal se skupinou, která se teď ustavila jako kanadsko-československá obchodní komora v Britské Kolumbii a měli jsme spolu večeři, takže jsem vystoupil s projevem a hodinu odpovídal na otázky.”

Jak vidíte hospodářský vývoj v Čechách a na Moravě?

“Já se musím přiznat, že jsem neklidný z toho, že se díky státoprávním sporům málo mluví o ekonomice. Bylo by škoda, kdyby to vedlo k zabrzdění ekonomického pohybu, ale jinak je ekonomický vývoj příznivý. Protože zdá se, že už jsme dosáhli dna toho údolí a zdá se, že ekonomika se začíná hýbat směrem nahoru.”

Očekáváte, že poroste nezaměstnanost v Čechách a na Moravě?

“Nezaměstnanost v Čechách a na Moravě musí růst, protože dneska je fakticky na nule, nejmenší na světě. Tam je problém získat zaměstnance, a když vezmete oficiální statistiky, nezaměstnaní versus poptávka po lidech, nezaměstnanost klesá a volných míst přibývá, takže já si myslím, až skončí privatizační vlna, nezaměstnanost se zvýší.”

Rostou investice ze západního světa, tím myslím USA, Kanadu, Francii a Velkou Británii?

“Rostou. Já vím, že pořád se to srovnává s tím Německem, ale prostě Německo je blízko, to nemá cenu porovnávat. Kdyby jste viděli ty kontrakty mezi sousedními městy, mezi Klatovami a Regensburgem např., to je proces, který je snadný, protože ty lidi mají k sobě blízko, fyzicky blízko, Kanada s Amerikou jsou dál. Já ale nejsem netrpělivý, zájem roste. A já myslím, že se to dostává i

mezi ty serióznější podnikatele, kteří tam nejdou jen pro rychlý zisk..”

Hlavně mezi Kanaďany, Kanaďany anglo-saského původu začíná být skutečný zájem.

Mohu se zeptat jednu všetečně dráždivou otázku? Pane ministerský předsedo, v tisku, především v západním tisku jste často popisován jako brilantní politik, ale poněkud arogantní osobnost. A mně se tak vůbec nejevíte. Čemu to přičítáte? Jsou to pomluvy nepřátel? “Jsou to pomluvy nepřátel. To jsou levicoví intelektuálové a levicoví novináři na západě, kteří za mnou přijdou a začnou otázkou: Berete taky při své ekonomické reformě trochu ohled na lidi? Prostě tím začne rozhovor s televizní společností, a na to nemáte odpověď. Na to jenom řeknete, je mi líto, tato diskuse mne nezajímá, končím, jestli toto je Vaše seriózní otázka, nashledanou. Ona obrana proti tomu jiná není..”

Já říkám, že mně se tak nejevíte, a kdyby jste se mi tak jevil, já bych vám to řekl.

Máte nějaký vzkaz našim krajanům?

“Já jsem rád, že se s nimi občas takhle vidím, slyším, setkám, jsem rád, když se objevují doma, když se udržují kontakty mezi našimi zeměmi. Teď je potřeba pomoci v té vysvětlovací kampani toho, co se děje v Československu. Myslím, že ta vysvětlovací kampaň v novinách byla velmi zjednodušená a krajan by v tomhle mohli hodně pomoci..”

A poslední otázka - lustrační. Jak se na to díváte?

“Lustrační otázka - myslíte konkrétní případy?..”

Konkrétní případy, tady je např. Zdena Škvorecká, Tomášek, poslední seznamy, které vyšly v denníku Rudá krávo.

“Nevím, mne to nezajímá. Já se tím osobně nezabývám, to je proces, který já nespustil, a já myslím, že to budeme muset přežít, chvíli s náma tady bude, nedá se ani zastavit, ani nějakým chytrým způsobem vyřešit. Je pár lidí, kterých se to dotýká způsobem velmi podivným, a máte pocit, že nezaslouženým, já mám ten pocit taky. Nevidím řešení..”

Mnoho lidí, kteří by měli být pravděpodobně potrestáni, “ti tam nebudou zapsáni, určitě..” Tak to bohužel chodí na světě.

Takže děkuji.

Pro televizní vysílání OKNO rozmlouval dr. Josef Čermák

VIDEO EL se představuje:

Video EL, jak známo, je zaměřeno výhradně na českou a slovenskou kulturu, a v té se specializuje převážně v oblasti filmové tvorby. Vedle této hlavní činnosti sa navíc snaží o zprostředkování vystoupení slovenských a českých umělců pro naše krajany na tomto kontinentu. V současné době máme uzavřené smlouvy o výhradním zastoupení většiny československých filmů se dvěma partnery, kteří vlastní autorská práva: Čs. filmexport a.s. a s Čs. filmovým ústavem. Pro zastupování televizních filmů a televizních programů jsme uzavřeli dohodu s Čs. telexportem. Vedle těchto hlavních partnerů se objevila celá řada nezávislých producentů, kteří si sami distribují své filmy, a tak máme smlouvy na nově vyprodukované filmy, financované už ze soukromých zdrojů, např. s National filmem a.s. na veselohru s Helenou Růžičkovou “Slunce, seno, erotika..”, s produkcí Space films a.s. na veselohru s Pavlem Landovským “Černí baroni..”, natočené podle populární knihy M. Švandrlíka. V červnu byla premiéra a film láme návštěvnické rekordy navzdory záplavě amerických filmů.

Nebráníme se ani spolupráci s malými firmami, které produkují určité specifické žánry a plní tak službu informační, dokumentární nebo populárně-vědeckou. Např. jsme v rámci těchto smluv uvedli na zdejší krajanův trh tituly: Magická Praha Franze Kafky, Švejk táhne Prahou... a celým světem, Tanec, tanec, tanec, Sedm nocí s Tantrou, Kostelkovu videokuchačku, Semaforový videožurnál atd. Naše firma tedy platí pravidelně smluvním partnerům za užití autorských práv a za převedení filmu na videokazety a jejich prodej krajanům na tomto kontinentu. Z toho důvodu jsou asi ceny trochu vyšší oproti firmám, které smlouvy nemají a tudíž žádné autorské poplatky neodvádějí. Snažíme se však různými zvýhodněnými nabídkami pracovat jak s novými tak i s našimi stálými zákazníky, aby byla spokojenost na obou stranách.

Pokusně jsme zavedli i vlastní videoprodukcí, kdy jsme vedle drobných reklamních snímků a svateb zaznamenávali hostující umělce v jejich pořadech a v jejich zákulisí. Z této tvorby postupně vznikly snímky představující Járu Kohouta, Hanu a Petra Ulrychovy, Jiřího Suchého a Jitku Molavcovou, Evu Pilarovou, Karla Kryla a Vlastu Třešňáka. Kratší záznamy jsme použili pro Kulturní občasník, jak se jmenuje nepravidelný televizní program, který tu produkujeme společně s odbočkou Československého sdružení v Londonu. Tento program už běží devátý rok na místním kabelu 13 a celkem jich bylo vyprodukováno kolem padesátky o délce šedesáti až devadesáti minut. Ti, co se snaží dělat trochu serióznější rodinné video - editované a doplněné hudbou a podobně - mají zhruba představu o časové náročnosti tohoto hobby (neboť tuto část naší práce považujeme za službu naší komunitě).

Pokusem rovněž bylo navázání spolupráce s čl. umělci, se kterými jsme většinou spolupracovali již dříve v Praze,

a jejich uvádění tady na tomto kontinentu pro naše krajané. Postupně jsme tak představili v pohostinských představeních v dubnu '90 skupinu umělců: L.Hermanovou, H.Zagorovou, J.Bohdalovou, J.Zmožka, v říjnu '90 Radošínské naivní divadlo z Bratislavy, v květnu '91 Hanu a Petra Ulrychovy se skupinou Javory (ve spolupráci s Americkou společností), v srpnu 1991 Jiřího Suchého a Jitku Molavcovou jako Semafor, a konečně v květnu '92 Evu Pilarovou a Milana Dvořáka. V září by tu mělo hostovat Divadlo Jára Cimrmana se Z.Svěrákem, L.Smoljakem a P.Čepelkou, a pak nově Semafor, Ypsilonka, Josef Dvořák, a znovu Eva Pilarová. Prostě by se mohlo dít neustále něco kdyby... Kdyby neexistovalo to slovo kdyby. Zrovna tak jako někteří z umělců mají představu o tomto kontinentu jako o zemi zaslíbené a o krajanech jako o lidech topících se v balících dolarů, a o tom, jak budou stát tito žádoucí diváci ve frontách před představením, a jak si tedy budou moci odvézt zpět tisíce a tisíce dolarů, tak stejně někteří tady z krajanů se bláhově domnívají, že to je prajednoduchá činnost, na které se dá snadno a rychle zbohatnout. Jsme takto častokrát tlučeni z obou stran a k tomu navíc ze strany držitele rodinné pokladny, která ví své (v prvních dvou akcích jsme totiž dost dopláceli ze svého aniž bychom měli socialistickou agenturu) a proto si klademe řečnickou otázku jak dál? Ne všichni umělci jsou takoví - jak je vidět z dramaturgie tak se to potvrzuje i opakováním, nicméně faktem zůstává, že jednotliví pořadatelé, většinou pobočky Čsl. sdružení, nechťejí garantovat určitou předpokládanou tržbu a tudíž návštěvnost, a tak se tato činnost odehrává za výhradního finančního rizika naší firmy. Letenky jsou zaplacené, místní doprava je nezbytná a slíbené honoráře nebo kapesné (jak libo) vyplaceny být musí. Nejistou položkou ve hře zůstává jen návštěvnost a tudíž příjem za vstupenky a to je to, co má předcházející položky pokrýt, o vlastní práci a amortizaci auta ani nemluvě. Tak a teď se snažte dělat do kultury a dostat se přitom nad úroveň obrozeneckého nadšence.

Plánů by bylo dost a nápadů rovněž tak - od folklórních velkých souborů až po operu Národního divadla. Jak by to bylo krásné přivítat tady, kromě několika desítek kontejnerů s dekorací a kostýmy několik stovek účinkujících a táhnout s nimi vítězně tímto kontinentem, vítanými v každém městě tisíci nadšených diváků, příznivě zpracovaných předtím stovkami tamnějších krajanů. Krásné by to bylo, i užitečné - propagovat tak naši kulturu - bohužel je to utopický sen, který se nekryje ani náhodou se skutečností. Podívejme se například na krajanův tisk - pomyslíte si, to je přece jednoduché, ten přece má zájem informovat své čtenáře o jakémkoli kulturním krajaně dění v zemi a má také zájem představit umělce předem. Omyl je na Vaší straně - před představením se v novinách neobjeví téměř žádná podrobnější informace o umělcích (i když velice brzy zaslána) - všechno je bráno za reklamu, a ta přece musí

být placena. Na představení pak dotyční redaktoři přijdou, pochopitelně bez placení (oni jsou přece tisk), po představení následuje rozhovor s umělcem, který vyjde za nějaký ten týden, aniž by tam byla sebemenší zmínka o to, kdo se vlastně celé této záležitosti ujal a za jakých podmínek se to dělá. Přece nebudou noviny dělat reklamu zadarmo někomu, kdo vydělává na podobných lukrativních zájezdech miliony dolarů.

Poplákání si do vrby? Možná. Snad jsem jen chtěl naznačit, že v této oblasti činnosti jsou problémy, s jejichž obměnou se mnohokrát setkáváte i ve vašich profesích. Nepřikládáme tomu zase tak velkou váhu. A proč to tedy děláme při všech těch problémech - asi proto, že jsme podobné věci dělali i v Československu. Každý se přece snaží uplatnit své zkušenosti a vědomosti a nejsme ani my výjimkou. Nalezli jsme hezkou řádku obětavých organizátorů v jednotlivých městech, kteří nadšeně každé představení zajišťují a řady věrných diváků, kteří v každém městě vytvářejí určité divácké zázemí.

A věřte, že není nic krásnějšího, než když diváci odcházejí z představení s příjemným pocitem, že bylo dobře, že přišli.

Josef Mára
VIDEO EL CANADA

*České a slovenské filmy
(s množstvím novinek - nejnovějších
i dnes už historických produkcí) ve
spolupráci s ČS FILMEXPORTEM nabízí
výhradně VIDEO EL CANADA LTD
Distribuce, produkce,
digitální přepis PAL/SECAM ↔ NTSC
a mnoho dalších služeb - ma adrese:
583 WILLIAM STR. LONDON, ONT. N6B 3E8
TEL (519) 434-9939 FAX (519) 672-3378*

Demokratický sbor pomoci (DSP)

Demokratický sbor pomoci (Democratic Corps of Assistance) ve Vancouveru existuje ve své dnešní podobě zhruba dva a půl roku. Tato organizace, složená z českých a slovenských odborníků žijících v Kanadě, si dala za úkol napomáhat České i Slovenské republice v jejich úsilí o hospodářskou reformu. Naším cílem není finanční pomoc Československu, ale pomoc ve zpřístupnění nových technologií, které jsou běžné v západních zemích.

Jedním z prvních projektů Demokratického Sboru Pomoci (DSP) před dvěma roky bylo organizovat skupinu kanadských dobrovolníků, kteří učili angličtinu v Čechách a na Slovensku. Tento projekt pokračuje dodnes.

DSP se snaží vyhovořit žádostem o pomoc z Československa a vyhledávat kanadské odborníky, kteří jsou kvalifikovaní v dané oblasti a jsou ochotni pomoci. Tito odborníci věnují svůj čas a expertizu bezplatně, DSP přispívá finančně jen na cestovní náklady.

Některé příklady z projektů DSP: Každým rokem se ztrácí z českých a slovenských galerií a muzeí 20 000 uměleckých předmětů v hodnotě jedné miliardy korun. Hlavním důvodem pro tyto ztráty je nedostatečné bezpečnostní zařízení v muzeích a galeriích. DSP přispělo na cestovní náklady šesti českých a slovenských odborníků v tomto oboru, kteří dostali intenzivní kurz o bezpečnostních zařízeních uspořádaný společností Pinkerton International v Kanadě.

Další příklady: Profesor z právnické fakulty Carlton University pomáhá organizovat novou právnickou fakultu Palackého university v Olomouci. Člen kanceláře Auditor General v Ottawě učí obchodní právo na International School of Management ve Frenštátě pod Radhoštěm. Profesor z Lakehead University v Thunder Bay spolupracuje s Ministerstvem školství v Praze a s Brněnskou universitou na konzultacích o lesnických problémech. Profesor z University of British Columbia učí na Karlově universitě o prevenci zdraví a o propagaci životního stylu.

Toto je jenom malá ukázka z mnoha projektů, na kterých spolupracujeme s kanadskými odborníky. Naše organizace je fundována kanadskou vládou. Department of External Affairs každým rokem schvaluje náš rozpočet a naše projekty. V poslední době se naše pozornost obrací ještě více na události v Československu. Možnost rozpadu Československa se zdá více než pravděpodobná. Demokratický sbor pomoci se rozhodl na naší poslední schůzi, že naše úsilí se bude koncentrovat stejnou intenzitou na Českou i Slovenskou republiku. Náš mandát je pomáhat zemím střední Evropy, které se snaží uvolnit z komunistické minulosti, bez ohledu na národnostní problémy. Je samozřejmé, že naše úsilí se bude koncentrovat hlavně na Českou a Slovenskou republiku, protože to je území, které nejlépe známe. Nápady a připomínky čtenářů jsou vítány. Adresa? Democratic Corps of Assistance, Box 48863 Bentall Centre, Vancouver, B.C., V7X 1A8

ČTRNÁCTIDENÍK NOVÝ DOMOV

Čtenáře pravidelně informuje o událostech

* v Kanadě Čechů a Slováků

* o tom, co se právě stalo v Československu a má vztah k našemu životu, a to vše originálními články, které jsou psány výhradně pro Nový Domov. Článků přetištěných z ostatních novin má jen minimálně. NOVÝ DOMOV má tiež svoje rubriky: "Kultúrnu," "Pomôžte Československu," "Zo života politických väzňov" a ďalšie.

NOVÝ DOMOV má téměř v každém čísle interview zvané "Náš rozhovor" se zajímavými lidmi nebo delší komentáře k nejdůležitějším událostem.

NOVÝ DOMOV sú teamové noviny. Sú vedené redakčnou radou a dopisovateľmi sú autori známých mien (Valenta, Krupička, Reiniš, Ulč, Daičar, Bystrov, Vrána, Čermák a ďalší).

NOVÝ DOMOV jsou noviny, které jsou pro naši informovanost nezbytné.

NOVÝ DOMOV si můžete objednat na adrese:

450 Scarborough Golf Club Rd
Scarborough, Ontario, Canada M1H 1H1

Predplatné na rok 1992: Kanada: \$24, USA a zahraničie: \$33, (Šek Payable to MMI alebo Nový Domov), Československo Kčs 150, č. ú. 400 144-011 Masaryk MI Canada, Komerční banka, Na příkopě 28, Praha 1, PSČ 110 00

vydavateľ: Masarykův ústav

Canadian Fund for Czechoslovak Universities
c/o Czechoslovak Association of Canada
740 Spadina Avenue,
Toronto, Ontario M5S 2J2 Canada
Telephone (416) 925-2241, Fax (416) 925-1940

Fund's Registered Charity Number 0883017-21

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

Český a slovenský čtrnáctideník

Nejnovější zprávy z ČSFR; novinky z Kanady, USA a ze světa; kultura; sport, rozhovory s hráči NHL.

Cena v Kanadě 22 \$ ročně.

Vydává tisková agentura ABE.

Mimo to agentura ABE provádí tiskařskou sazbu v češtině, slovenštině a angličtině.

Dále nabízíme české a slovenské typy písma pro mikropočítače Macintosh.

**Adresa: P.O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont., M6H 4E2
Volejte: (416) 530-4222.**

informace * úvahy * výzvy

Joseph Skvorecky

Joseph Skvorecky receives the degree of Doctor of Letters, *honoris causa*, in recognition of his outstanding and courageous contribution to the international world of letters as a novelist, editor and critic. Skvorecky first joined the University of Toronto after the suppression of the Prague Spring in 1968, and began teaching English at Erindale College. In addition to his responsibilities as a faculty member, Skvorecky continued to produce major works of fiction both in the form of novels and short stories. His novel, *The Engineer of Human Souls*, won the Governor General's Award for fiction in 1985. His work has been translated into all the main western languages, as well as Japanese, and published in virtually all countries in Europe and North America. Among contemporary Canadian writers of fiction, he is one of a select few who are well known abroad. His voice, which has spoken so effectively for the recognition and re-creation of cultures, is as relevant today to Europe of his origin as it is to his country of adoption.

Zdena Salivarova

Zdena Salivarova has played a crucial role in the survival and preservation of Czech literature over the past twenty-one years. An author in her own right, she devoted her

Sixty-Eight Publishers Corp.

Čiňte lidé čísti lidé čísti lidé čísti lidé
Čiňte lidé čísti lidé čísti lidé čísti lidé
Čiňte lidé čísti lidé čísti lidé čísti lidé
Čiňte lidé čísti lidé čísti lidé čísti lidé
Čiňte lidé čísti lidé čísti lidé čísti lidé
Čiňte lidé čísti lidé čísti lidé čísti lidé
Čiňte lidé čísti lidé čísti lidé čísti lidé
Čiňte lidé čísti lidé čísti lidé čísti lidé
Čiňte lidé čísti lidé čísti lidé čísti lidé
Čiňte lidé čísti lidé čísti lidé čísti lidé

Box 695, Station A
Toronto, Ontario
M5W 1G2

house devoted to the preservation of contemporary Czech literature in the aftermath of the collapse of the Czech socialist government following the Soviet invasion of 1968. Since that time she has been the key figure in a remarkable enterprise, based in Toronto, that has published Czech authors in their native tongue and in translation, thereby preserving many works that might otherwise have disappeared or existed only in manuscript form in hiding places in Czechoslovakia. Now that ideological censorship has ended in Czechoslovakia, in part because of her own efforts, it is appropriate to honour a person of considerable personal accomplishment who has dedicated herself to the preservation of a free press for her compatriots.

considerable energies during this period of time to the affairs of *Sixty-eight Publishers* which she founded in 1971 with her husband Joseph Skvorecky. She conceived the idea of a publishing

Československá obec legionářská

Dňa 17. mája 1992 oslávila československá odbočka Kráľovskej kanadskej légie trojnásobné výročie. 40 rokov od založenia Spolku československých legionárov v exile, 30 rokov od jeho začlenenia do Kráľovskej kanadskej légie a 20 rokov pod pevnou rukou pána Waltera Dufka, jeho prezidenta.

Pri tejto mimoriadnej príležitosti sa na Masaryktowne konal slávnostný banket ako vyjadrenie nesmiernej úcty k zasluhám pána Waltera Dufka, jedného zo zakladateľov Spolku československých legionárov v Kanade. Slávnosti sa zúčastnilo vyše 50 ľudí.

Čo je pre vojaka viac ako povýšenie? A pán Dufek je vojakom, srdcom i dušou. Za jeho celoživotné zásluhy kanadskej légie. Z celého srdca blahoželáme. Bol pán Walter Dufek povýšený na plukovníka Kráľovskej Bernard Nadeau, District Chief of Metropolitan Toronto Police odovzdal panu Dufkovi čestnú plaketu ako výraz vďaky a uznania za dlhoročnú podporu a pomoc torontskému policajnému zboru.

Opravy:

V poslednom čísle Věstníku sme uviedli informáciu o výsledku volieb v Československu. Nedopatrením sa stalo, že sme ako zdroj neuviedli Nový domov. Ospravedľňujeme sa.

Rovnako nebolo naším úmyslom nespomenúť pp. Oبرا a Brauna z Hamiltonu ako funkcionárov odbočky. Kancelária Československého združenia sa obidvom pánom úprimne ospravedľňuje.

CZECHOSLOVAK ASSOCIATION
OF CANADA (CSAC)
740 Spadina Ave., Toronto, ON, M5S 2J2
Tel.: (416) 925-2241, Fax (416) 925-1940

BRANCHES
Batawa-Belleville
Calgary
Edmonton
Halifax
Hamilton
Kingston
Kitchener-Waterloo-Guelph
London
Montreal
Ottawa
St. Catharines
Toronto
Vancouver
Winnipeg

The main objects of the CSAC are:

*to develop the highest standards of citizenship in Canadians of Czech or Slovak origin by encouraging, carrying on and participating in activities of national, patriotic, cultural and humanitarian nature, in the furtherance of the best interest of the country and of Canadians of Czech or Slovak origin;

*to act in matters affecting the status rights and welfare of Canadians of Czech or Slovak origin and of Czechs and Slovaks coming to Canada;

*to cultivate in the members appreciation of their mother tongue, their cultural heritage and historical traditions;

*to promote the growth of a spirit of toleration, understanding and goodwill between all ethnic elements in Canada;

*to cooperate in maintaining and defending freedom and democracy in Canada and to carry on and assist Canadians in efforts for upholding, strengthening and establishing democratic system of government everywhere in the world and particularly in Czechoslovakia;

*to study problems affecting the foregoing objectives, to conduct research and encourage studies thereon and to publish periodicals, pamphlets and other literature and information on the work of the Association.

INFORMAČNÍ STŘEDISKO

Československého sdružení v Kanadě
740 Spadina Ave., Toronto, Ont. M5S 2J2
telefon (416) 925-2241

*Poskytuje informace a orientaci v nejrůznějších aspektech kanadského života nově příchozím i Kanadanům českého a slovenského původu.

*Poskytuje přímé i referenční služby novým přistěhovalcům a jednotlivcům, přijíždějícím do Kanady s povolením k práci či studiu, kteří hledají ubytování, práci a pomoc při styku s kanadskými úřady.

*Zprostředkovává organizacím a nově příchozím styk s krajan-
skými spolky a kluby.

Community Services
Czechoslovak Association of Canada
(416) 925-2241

Are you looking for job?

Job seeker survival kit

Kancelář Československého sdružení vydala v r. 1990 příručku pro nově příchozí, kteří hledají v Kanadě práci a potřebují proto základní informace o pracovním trhu v Kanadě. Příručka *Hledáte práci?* informuje nejen o nej-různějších způsobech hledání zaměstnání v Kanadě a způsobech zjišťování informací o oboru, jenž Vás zajímá, ale vysvětluje také způsoby psaní resumé a chování při interview. Publikace je dále doplněna informačním materiálem z oblasti pracovního práva, ukázkami formuláře žádosti o zaměstnání a přijímacího testu, adresami

poraden a institucí, které se specializují na pomoc nově příchozím v oblasti *employment*, slovníčkem základních termínů a výrazů z této oblasti aj. Česká verze příručky je k dispozici zdarma (prosíme však, abyste nám uhradili \$1.60 za poštovné, pokud si ji nemůžete osobně vyzvednout), a to na adrese kanceláře Sdružení, 740 Spadina Avenue, Toronto, Ont. M5S 2J2.

We wish to express our thanks to The Employment and Immigration Commission, Immigration Settlement Directorate-te, Ontario Region whose financial support made this manual possible.

Czechoslovak Association of Canada Fund

Zpráva z pokladny

V období od 15.7.1992 do 1.9.1992 přispěli na fond titu

krajané:

Dárcům mnohokrát děkujeme.

Česko-anglický SLOVNÍK IDIOMŮ a ustálených rčení metaforických, obrazných a lidových

Dvojazyčný slovník idiomatiký a frazeologický jsme v naší lingvistické literatuře bolestně postrádali, přestože je nepostradatelný pro každého, kdo anglicky čte, překládá či studuje. Pro emigranta je znalost idioma-tické angličtiny důležitá přímo existenčně.

Po anglicko-českém slovníku idiomů vychází tentokrát jeho česko-anglická verze, která je zároveň rejstříkem slovníku prvního. Tento slovník vychází vstříc především potřebám požadavkům uživatelů aktivních, kteří anglicky píší, mluví, vyučují. Je to vůbec první slovník tohoto druhu a nemají jej ani země s mnohem lepšími vydavatelskými možnostmi - především proto, že pro nakladatelství je vydání takového díla vyloženo ztrátové. Slovník je vtištěn normálním výrazným tiskem a vychází jen v omezeném nákladu a přednostně je rezervován pro ty, kteří mají slovník anglicko-český.

Cena slovníku činí \$41(Can.) včetně poštovného. Expedici zajišťuje autor obratem po obdržení příslušné částky (money order) na adrese: *B. Kroulík, 30 Teesdale Place, Ap.# 2008, Scarborough, Ontario M1L 1L2.* Anglicko-český slovník idiomů je již rozebrán, ale vyjde v nejbližší době v Praze, v nakladatelství SVOBODA.

B. Kroulík

VĚSTNÍK

Published bimonthly by the Czechoslovak Association of Canada
Head Office, 740 Spadina Ave., Toronto, Ont., M5S 2J2
Edited by Anna Otypka
Printed by Estoprint Ltd., Toronto

Nabízíme krajanům podnikům inzerci ve Věstníku Československého sdružení v Kanadě. Věstník vychází dvouměsíčně a je rozeslán členům Sdružení po celé Kanadě a dále do zahraničí krajanům organizacím, redakcím krajanových novin a jednotlivcům.

Sazba za jedno uveřejnění (včetně GST): 1/8 strany \$25, 1/4 \$50, 1/2 \$100, celá strana \$250. Pro členy Sdružení 25% sleva.